आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय,

महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १

नागरिकांची सनद

नागरिकांची सनद
प्रस्तावना

सर्वांगीण मानवी विकासात तथा राज्य आणि राष्ट्राच्या आर्थिक विकासात शिक्षणाचे अत्यंत महत्वाचे स्थान आहे.निरनिराळे विकास कार्यक्रम अंमलात आणण्यासाठी आवश्यक असणारे प्रशिक्षित मनुष्यबळ वाढवून प्रगत समाज निर्माण करण्याचे शिक्षण हे मुख्य साधन आहे. देशाच्या सामाजिक व आर्थिक विकासातील शिक्षणाची महत्वाची भूमिका लक्षात घेऊन शिक्षणविषयक कार्यक्रम अंमलात आणले जातात. शिक्षणाचे महत्व लक्षात घेऊनच राज्य शासन आपल्या एकूण वित्तीय महसूल खर्चापैकी साधरणपणे १/५ भाग सर्वसाधारण शिक्षणावर खर्च करते.

शालेय शिक्षण विभागामार्फत राज्यात विविध शैक्षणिक योजनांची आखणी, प्राथमिक शिक्षणाचे सार्वत्रिकरण, ६-१४ वयोगटाच्या सर्व मुलांना शिक्षण व्यवस्था पुरविण्याचे शासनाचे घटनात्मक दायित्व, केंद्र शासनाचे राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण १९८६ व कृतीकार्यक्रम १९९२ बालकांच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९ आणि त्यानुसार राज्याचे धोरण ही मार्गदर्शके समोर ठेवून करण्यात आली आहे. पूर्व प्राथमिक शिक्षण स्तरांचा यामध्ये समावेश होतो या प्रत्येक स्तरावर पायाभूत सोयी उपलब्ध करणे, मानवी घटक अर्थिकदृष्टया सबळ करणे आणि जीवनाचा दर्जा वाढविणे यावर भर आहे.

राज्यातील निरनिराळे शैक्षणिक विकासाचे विविध कार्यक्रम शिक्षणाच्या पुनर्रचना संबंधीचे धोरणविषयक निवेदन २० कलमी आर्थिक कार्यक्रम, राष्ट्रीय शिक्षण विषयक धोरण, केंद्रीय शिक्षण विषयक सल्लागार मंडळाच्या धोरणांवर आधारलेले असतात.

क्र	सेवेचा तपशील	सेवा पुरविणारा अधिकारी / कर्मचारी यांचे नाव व पद्नाम	सेवा पुरविण्याची विहित मुदत	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांचेकडे तक्रार करता येईल अशा अधिकाऱ्याचे नांव व पद्नाम
१	२	३	४	५
आस्था- अ				
१	वर्ग ३ मधून वर्ग २ मध्ये पदोन्नती (मशिसे (प्रशासन शाखा गट -ब)	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक	कालावधी उपलब्ध रिक्त जागानुसार /रिक्त पदे भरण्याच्या धोरणानुसार निश्चित होतो.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
२	विभागीय परीक्षा गट अ व गट ब विभागीय परिक्षा सा.रा.से.गट ब व म.शि.से. गट -ब यांच्या विभागीय परिक्षा	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत जाहिरात प्रसिध्द झाल्यानंतर परिक्षेला बसू इच्छिणाऱ्यांची परिपूर्ण यादी अधिनस्त कार्यालयाकडून प्राप्त झालेनंतर १५ दिवसात महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाला पाठविली जाते.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
३	अधिकाऱ्यांचे संवर्गनिहाय आरक्षणाची निश्चिती करणे.	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक	तपासणी केल्यानुसार	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
४	संयुक्त सेवा ज्येष्ठता यादी	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक	प्रतिवर्षी जानेवारी पूर्वी	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
५	वर्ग १ व वर्ग २ अधिकाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक	प्रतिवर्षी जानेवारी पूर्वी	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
६	दर वर्षांनी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची सेवानिवृत्तीची यादी प्रसिध्द करणे	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक	दरवर्षी डिसेंबर मध्ये	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
७	माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये माहिती मागविणाऱ्या अर्जदारांना माहिती पुरविणे	शासकीय माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक आस्थापना, र.व.का., अंदाज	३० दिवस	अपिलीय अधिकारी तथा प्रशासन अधिकारी (आस्थापना), अपिलीय अधिकारी, उपसंचालक (अंदाज व नियोजन)

	विभागीय चौकशी			
८	स्वंतत्र विभागीय चौकशी संवर्ग १ व २ संयुक्त विभागीय चौकशी सर्व संवर्ग	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक	प्रकरणनिहाय कालावधीत बदल	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
९	निलंबनाची कार्यवाही	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक	नियमानुसार	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
१०	विभागीय चौकशीच्या अपिलाची कार्यवाहीबाबत	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक	अधिपत्त्याखालील कार्यालयाकडून चौकशी प्रकरणिका प्राप्त झाल्यानंतर शासनास चौकशी प्रकरण शासनास सादर करणे	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
११	सेवानिवृत्त होणाऱ्या अधिकारी /कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत ना देय व ना विभागीय चौकशी प्रमाणपत्र निर्गमित करणे	अधीक्षक / सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक	नियमानुसार	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे

	आस्था – ब व क			
१२	मयत शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबातील पात्र व्यक्तीस अनुकंपा तत्वावर शासकीय सेवेत सामावून घेणे.	मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	प्राप्त परिपूर्ण अर्ज कार्यालयास प्राप्त झाल्यानंतर नियमानुसार जिल्हाधिकारी कार्यालयास प्रतिक्षायादी साठी प्रस्ताव पाठविणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
१३	स्वातंत्र्य सैनिकांच्या नातेवाईकास शासन सेवेत सामावून घेणे.		प्राप्त परीपूर्ण अर्ज आयुक्त कार्यालय यांचे स्तरावर कार्यवाही कामी ७ दिवसात पाठविणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
१४	अधिकारी व कर्मचारी यांचे विरूध्द तक्रारी अर्ज		संबंधित कार्यालयाकडून परिपूर्ण चौकशी अहवाल प्राप्त झालेनंतर ४५ दिवसांत कार्यवाही करणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
१५	शासकीय कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती संदर्भात मानीव दिनांक देणे.		परिपूर्ण प्रस्तावावर ३० दिवसांत कार्यवाही करणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
१६	कार्यालयातील वर्ग ३ व वर्ग ४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या बदल्या.	सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	दरवर्षी एप्रील / मे महिन्यात (बदली अधिकाऱ्यांची तरतुदीनुसार)	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे

१७	वर्ग ३ व वर्ग ४ च्या कर्मचाऱ्यांना आश्वासित प्रगती योजनेचा लाभ देणेबाबत. (एकास संवर्गात १२ वर्षापेक्षा जास्त काळ सेवा करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना ते ज्या संवर्गात कार्यरत आहेत, त्यालगतच्या वरील संवर्गाची वेतनश्रेणी देणे.	सहायक अधीक्षक / मुख्य लिपीक / वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	पात्रता पूर्ण करण्याऱ्या कर्मचाऱ्यांचे गोपनिय अहवाल व अन्य परिपूर्ण माहिती संबंधित कार्यालयाकडून घेवून कार्यवाही करणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
१८	वर्ग ३ व वर्ग ४ च्या शासकीय कर्मचाऱ्यांना रजा प्रवास सवलत / स्वग्राम योजनेचा फायदा देणे.	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	या योजनेसाठी संबंधितांकडून परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यावर १५ दिवसांत कार्यवाही करणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
१९	कर्मचाऱ्यांच्या आंतर विभाग व आंतर जिल्हा बदल्या करणे. वर्ग ३ च वर्ग ४ कर्मचाऱ्यांच्या आंतर जिल्हा बदल्यांचे आदेश पारित करणे व आंतर विभाग बदल्यांचे प्रस्ताव शासनास सादर करणे.	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	आंतर जिल्हा बदली आदेश पारित करणे. आंतर विभाग बदली विहित प्रस्ताव शासन धोरणानुसार प्राप्त होताच तात्काळ शासनास सादर करणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२०	५० वर्षाहून अधिक वयाच्या शासकीय अधिकारी व कर्मचारी यांना संगणक परीक्षेतून सूट देणे.	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	प्रतिवर्षी डिसेंबर अखेर अशा कर्मचाऱ्यांचा शोध घेवून १५ जानेवारी पूर्वी आदेश देणे.	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२१	रजा मंजूरी - आयुक्त कार्यालयातील कार्यरत वर्ग ३ व वर्ग ४ कर्मचाऱ्यांच्या रजा मंजूर करणे.	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झालेपासून १५ दिवस	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२२	आयुक्त कार्यालयातील सेवानिवृत्त कर्मचारी / अधिकारी यांचे शिल्लक रजा रोखीकरण	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	परिपूर्ण प्रस्ताव झाल्यानंतर १५ दिवस	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२३	आयुक्त कार्यालयातील कर्मचारी /अधिकारी यांनी सांभाळलेल्या अतिरिक्त कार्यभाराचे विशेष वेतन मंजूर करणे	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	परिपूर्ण प्रस्ताव झाल्यानंतर १५ दिवस	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२४	लिपीकांची विभागीय दुय्यम सेवा परिक्षा	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	म.रा.शै.सं.प्र.प. पुणे यांचे नियोजनानुसार	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२५	आवक टपाल	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	रोज वाटप	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे
२६	माहिती अधिकार अधिनियम २००५ बाबतची मासिक विवरणपत्रे	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेला शासनास सादर	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय
२७	नागरिकांची सनद	वरिष्ठ लिपीक / कनिष्ठ लिपीक	विहित कालमर्यादेत	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे
२८	माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये माहिती मागविणाऱ्या अर्जदारांना माहिती पुरविणे	शासकीय माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक /वि.अ. (र. व. का.)	३० दिवस	अपिलीय अधिकारी तथा प्रशासन अधिकारी (आस्थापना)

अंदाज व लेखा				
२९	पेन्शन अदालतीमध्ये तक्रारू अर्ज सादर करणाऱ्या नागरिकांच्या तक्रारींचे निवारण करणे.	सहायक संचालक लेखा	३० दिवस	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
३०	कर्मचाऱ्यांचे लेखा शाखा विषयक तक्रारींचे निवारण करणे	सहायक संचालक लेखा	३० दिवस	मा. आयुक्त शिक्षण आयुक्त शिक्षण यांचे कार्यालय, पुणे
३१	माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये माहिती मागविणाऱ्या अर्जदारांना माहिती पुरविणे	शासकीय माहिती अधिकारी तथा अधीक्षक /सहायक संचालक	३० दिवस	अपिलीय अधिकारी तथा शिक्षण उपसंचालक (अंदाज व नियोजन)

स्थळप्रत मा. आयुक्त शिक्षण
यांनी मान्य केली आहे.

(डॉ. सुनिल मगर)
शिक्षण सहसंचालक
(प्रशासन, अंदाज व नियोजन)